

Rok akademicki:		Grupa przedmiotów:		Numer katalogowy:	

Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Monitoring funkcjonowania ekosystemów			ECTS²⁾	2
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Monitoring of the ecosystems functioning				
Kierunek studiów ⁴⁾ :	Ochrona środowiska				
Koordynator przedmiotu ⁵⁾ :	Dr Jarosław Chormański				
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	Dr Jarosław Chormański, mgr inż. Sylwia Szporak, mgr inż. Tomasz Berezowski				
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Katedra Inżynierii Wodnej,				
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska				
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot kierunkowy	b) stopień II rok I	c) stacjonarne / niestacjonarne		
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :	letni	Jęz. wykładowy ¹¹⁾ : polski, angielski			
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	Praktyczna prezentacja systemu monitoringu funkcjonowania ekosystemów wodno-błotnych na przykładzie doliny Biebrzy, obejmującego kontrolę i zbieranie danych ilościowych i jakościowych potrzebnych do budowy i parametryzowania modeli matematycznych.				
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) Wykład; liczba godzin 15; b) Ćwiczenia terenowe.....; liczba godzin 10; c) ćwiczenia laboratoryjne.....; liczba godzin 5;				
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	Eksperyment, studium przypadku, rozwiązywanie zadanego problemu, konsultacje;				
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	Wykłady: Charakterystyka środowiska przyrodniczego doliny Biebrzy. Prezentacja systemu monitoringu ciągłego ekosystemów w dolinie Biebrzy. Prezentacja sprzętu pomiarowego. Metodyka wykonywania pomiarów: stanów wód gruntowych w dolinach rzek bagiennych (pomiar terminowe i ciągłe); stanów i przepływów w ciekach wód powierzchniowych (pomiar terminowe i ciągłe); rzędnych terenu i granic zasięgu różnych ekosystemów bagiennych w wybranych pomiarowych przekrojach dolinowych (GPS RTK i DGPS); pomiary wilgotności gleby metodą TDR (Reflektometrii Domenowo Czasowej); określanie biomasy roślinności ekosystemów wodno-błotnych przez pomiar LAI (Leaf Area Index), określenie spektralnych właściwości zbiorowisk roślinnych. Wprowadzenie do zagadnienia spektrometrii, teledetekcji hiperspektralne naziemnej i satelitarnej. Pokaz działania urządzenia pomiarowego FieldSpecPro, Ćwiczenia: Pomiary stanów wód gruntowych w dolinach rzek bagiennych oraz stanów i przepływów w ciekach wód powierzchniowych. Monitoring uwilgotnienia i ciśnienia ssącego gleby. Zastosowanie metody TDR (Reflektometrii Domenowo Czasowej) do monitorowania uwilgotnienia i zasolenia gleby. Pomiary terenowe LAI metodą niedystryktywną. Pomiary LAI w celu określenia parametrów biofizycznych i hydrologicznych zbiorowisk roślinnych (biomasa, powierzchnia liści, intercepcja). Pomiary wielkości odbicia promieniowania elektromagnetycznego w wąskich przedziałach długości fali (reflektancji) różnych zbiorowisk roślinnych. Pomiary GPS RTK – profil terenu pomiar rzędnych terenu i lokalizacji punktów pomiarowych LAI i FieldSpec w granicach zasięgu różnych ekosystemów bagiennych w wybranych pomiarowych przekrojach dolinowych. Pobór próbek roślinnych do określenia maksymalnej pojemności intercepcyjnej roślin. Ćwiczenia laboratoryjne: pomiar pojemności intercepcyjnej roślin. Analiza wyników pomiaru TDR, LAI i spektralnych – określenie związków i korelacji pomiędzy nimi. Obliczenie wielkości odpływu, pola przekroju rzeki, spadku cieku oraz spadku terenu.				
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	SIP, Geoinformacja w ochronie środowiska, hydrologia, Podstawy fotogrametrii i teledetekcji, Techniki pomiarowe w ochronie środowiska				
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :	Student zna podstawowe informacje z zakresu fizyki, biologii; SIP, teledetekcji, hydrologii; rozumie konieczność monitoringu procesów środowiskowych;				
Efekty kształcenia ¹⁸⁾ :	01- Potrafi wykonać pomiar wybranych charakterystyk hydrologicznych i biofizycznych ekosystemów wodno-błotnych i pobrać próbki do analiz laboratoryjnych 02- potrafi zaplanować i zrealizować zadanie badawcze z zakresu monitoringu ekosystemów wodno-błotnych	03- potrafi przeprowadzić analizę własnych wyników pomiarów z zastosowaniem odpowiednich metod analitycznych 04- potrafi identyfikować procesy ekohydrologiczne oraz opisywać ich zmienność przestrzenną 05- Posiada pogłębioną umiejętność pracy zespołowej			
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	Efekty 01, 02, 03, 04 - ocena za projekt wykonywany w grupach będący analizą zadanego przypadku w oparciu o wyniki uzyskane czasie badań terenowo-laboratoryjnych; wiedze zdobytą podczas wykładów oraz indywidualnej pracy teoretycznej w oparciu o literaturę nad wybranym zagadnieniem				
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	Efekty 01, 02, 03, 04 - projekt w wersji elektronicznej, prezentacja;				
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	Efekty 01, 02, 03, 04 - Przygotowanie projektu 50% i obrona projektu (prezentacja) zawierająca zagadnienia wykładowe i uzyskane na podstawie studiowania literatury 50%. Sumaryczne wagi projekt+obrona w podziale na części: 20% - część 1; 20% - część 2; 40% - część 3; 20% - część 4				
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	Sala dydaktyczna, sala laboratoryjna; teren BPN				
Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :	1. Zagajewski B., Jarocińska A., Olesiuk D., 2009. Metody i techniki badań geoinformatycznych. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW. Warsaw. pp. 100. 2. Byczkowski A., 1999 Hydrologia t 1 i 2 3. Wassen M., Okruszko T., Kardel I., Chormański J., Świątek D., Mioduszewski W., Bleuten W., Querner E., Kahloun El M., Batellan O., Meire P. 2006				

- Eco-Hydrological Functioning of Biebrza Wetlands: Lessons for the Conservation and Restoration of Deteriorated Wetlands. Ecological Studies, Vol. 191, Springer-Verlag Berlin Heidelberg: 285-312
4. Chormański J., Okruszko T., Ignar S., Berezowski T. 2011: Hydrography and hydrology of the upper Biebrza basin. Rozdział w monografii: Problems of management and environmental protection. W Glińska-Lewczuk K. (Eds): Contemporary problems of management and environmental protection. Vol. 7 - Issue of Landscape Conservation and Water Management in Rural Areas.: 175 -203

UWAGI²⁴⁾: zajęcia terenowe i ćwiczenia są prowadzone w grupach 2-3 osobowych;
Wymagany sprzęt pomiarowy: dwuczestotliwościowy zestaw GPS RTK; ASD FieldSpec Pro, LAI-2000, TDR

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot²⁵⁾ :

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ¹⁸⁾ - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS ²⁾ :	60 h (2,4 ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich: (15 h wykłady + 15 h ćwiczenia + 5 h konsultacje)	1,4 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne, projektowe, itp.: (15 h ćwiczenia + 5 h konsultacje + 15 h dokończenie projektu w ramach pracy własnej)	1,4 ECTS

Tabela zgodności kierunkowych efektów kształcenia efektami przedmiotu²⁶⁾

Nr /symbol efektu	Wymienione w wierszu efekty kształcenia:	Odniesienie do efektów dla programu kształcenia na kierunku
01	potrafi wykonać pomiar wybranych charakterystyk hydrologicznych i biofizycznych ekosystemów wodno-błotnych i pobrać próbki do analiz laboratoryjnych	K_W09++
02	potrafi zaplanować i zrealizować zadanie badawcze z zakresu monitoringu ekosystemów wodno-błotnych	K_U02++
03	potrafi przeprowadzić analizę własnych wyników pomiarów z zastosowaniem odpowiednich metod analitycznych	K_U02++, K_U07++
04	potrafi identyfikować procesy ekohydrologiczne oraz opisywać ich zmienność przestrzenną	K_W01++, K_U05++, K_U09++
05	posiada pogłębioną umiejętność pracy zespołowej	K_S02++